

Sygn. akt I NO 156/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 1 lipca 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jacek Widło (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Antoni Bojańczyk

SSN Paweł Czubik

w sprawie z odwołania A. S., odwołania A. L., odwołania M. G., odwołania J. A. oraz odwołania K. W. od uchwały Krajowej Rady Sądownictwa nr (...)/2019

z dnia 7 maja 2019 roku

w przedmiocie przedstawienia wniosku o powołanie do pełnienia urzędu na dwadzieścia dwa stanowiska sędziego sądu okręgowego w Sądzie Okręgowym w K. ogłoszonych w Monitorze Polskim z 2018 roku pod poz. 274

z udziałem (...),

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych w dniu 1 lipca 2020 r.

- 1. z odwołania A. S. uchyla zaskarżoną uchwałę w punkcie 1 w stosunku do M. W. i w punkcie 2 w stosunku do A. S. i w tym zakresie przekazuje sprawę do ponownego rozpoznania Krajowej Radzie Sądownictwa;**
- 2. oddala odwołania A. L., J. A. i K. W.;**
- 3. odrzuca odwołanie M. G.**

UZASADNIENIE

Uchwałą z 7 maja 2019 r., nr (...)/2019, Krajowa Rada Sądownictwa (dalej: KRS lub Rada), działając na podstawie art. 3 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa (t.j. Dz.U. 2019, poz. 84 ze zm.; dalej: ustawa o KRS), zadecydowała, że:

1. przedstawia Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej wniosek o powołanie (...) do pełnienia urzędu na dwadzieścia dwa stanowiska sędziego sądu okręgowego w Sądzie Okręgowym w K.;

2. nie przedstawia Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej wniosku o powołanie (...) do pełnienia urzędu na dwadzieścia dwa stanowiska sędziego sądu okręgowego w Sądzie Okręgowym w K.

W uzasadnieniu zaskarżonej uchwały Krajowa Rada Sądownictwa szczegółowo zaprezentowała sylwetki kandydatów, w tym odwołujących się: A. S., A. L., M. G., J. A. oraz K. W.

Pismem z 6 czerwca 2019 r. odwołanie od ww. uchwały złożyła A. S., zaskarżając ją w zakresie pkt. 1 – w całości, a pkt. 2 – w części dotyczącej nieprzedstawienia Prezydentowi RP wniosku o powołanie jej do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu okręgowego w Sądzie Okręgowym w K.

Zaskarżonej uchwale A. S. zarzuciła:

1) naruszenie przepisów prawa procesowego mające istotny wpływ na wynik sprawy [art. 398³ § 1 pkt 2 w zw. z art. 398⁴ § 1 pkt 2 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (t.j. Dz.U. 2019, poz. 1460 z późn. zm.; dalej: k.p.c.), w zw. z art. 44 ust. 3 ustawy o KRS], to jest:

a) art. 34 ust. 1, 3 i 4 ustawy o KRS i art. 35 ust. 2 ustawy o KRS w zw. z § 19 ust. 8 i 9 uchwały nr 158/2019 Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 24 stycznia 2019 r. w sprawie Regulaminu Krajowej Rady Sądownictwa (M.P. 2019, poz. 192), poprzez przeprowadzenie prac zespołu członków Krajowej Rady Sądownictwa, ocenę kandydatów przez ten zespół i sporządzenie stanowiska zespołu, jak i protokołu z posiedzenia zespołu w dniu 6 maja 2019 r., bez wszechstronnego rozważenia okoliczności sprawy i bez wnikliwego zbadania materiałów sprawy udostępnionych zespołowi i Radzie oraz dokonanie tej oceny przez zespół w

sposób sprzeczny z prawem, dowolny oraz sprzeczny ze zgromadzonym materiałem;

b) art. 33 ust. 1, art. 34 ust. 3 i art. 35 ust. 1 i 2 ustawy o KRS w zw. z § 9 ust. 1, 2, 3 i 4 Regulaminu KRS poprzez nierzetelne ustne przedstawienie kandydatury skarżącej A. S. na posiedzeniu Krajowej Rady Sądownictwa, w szczególności wbrew powinności oceny kandydatów na podstawie przejrzystych kryteriów awansu, które odpowiadałyby zasadom równego dostępu do służby publicznej, zasadom równego traktowania oraz zasadom demokratycznego państwa prawa urzeczywistniającego zasady sprawiedliwości społecznej;

c) art. 33 ust. 1 w zw. z art. 35 ust. 1 i 2 ustawy o KRS poprzez dokonanie oceny kandydatury Skarżącej bez wszechstronnego rozważenia okoliczności sprawy i bez wnikliwego zbadania materiałów sprawy udostępnionych Radzie oraz dokonanie tej oceny w sposób sprzeczny z prawem, dowolny oraz sprzeczny ze zgromadzonym materiałem, z pominięciem rzetelnej oceny kwalifikacji Skarżącej i konkurujących z nią kandydatów, z przekroczeniem granic swobodnej oceny materiałów (w szczególności pominięcie przy rozpatrywaniu poszczególnych kryteriów stażu pracy Kandydatki, pełnienia przez nią funkcji łącznie z czynnościami orzecznymi, delegowania Skarżącej do orzekania w Sądzie Okręgowym);

d) art. 42 ust. 1 ustawy o KRS poprzez sporządzenie uzasadnienia uchwały w części dotyczącej kandydatur Skarżącej i części uczestników w sposób uniemożliwiający poznanie motywów jej podjęcia, co utrudnia odniesienie się do całości przesłanek, na podstawie których Rada uznała, że kandydatura Skarżącej jest gorsza od kandydatury uczestników wskazanych w pkt. 1 zaskarżonej uchwały, brak porównania i omówienia ocenianych kandydatur w oparciu o jednolite dla wszystkich osób uczestniczących w konkursie kryteria ustawowe, niewskazanie precyzyjnych kryteriów, jakimi kierowano się przy wyborze kandydatów rekomendowanych, a następnie przedstawionych Prezydentowi RP i kandydatów, którzy nie uzyskali takiej rekomendacji, a w konsekwencji nie zostali przedstawieni Prezydentowi RP, w tym kandydatury Skarżącej; oparcie uchwały na wybiórczych (niepełnych) ustaleniach faktycznych, mimo dostępu do nich w oparciu o posiadany materiał dowodowy;

2) naruszenie prawa materialnego (art. 398³ § 1 pkt 1 w zw. z art. 398⁴ § 1 k.p.c. w zw. z art. 44 ust. 3 ustawy o KRS), w postaci:

a) art. 2, art. 32 ust. 1 i 2 oraz art. 60 Konstytucji RP poprzez błędną wykładnię tych przepisów, a w rezultacie ich niewłaściwe zastosowanie, to jest brak dokonania oceny kandydatów na podstawie przejrzystych kryteriów awansu, które odpowiadałyby zasadom równego dostępu do służby publicznej, równego traktowania oraz demokratycznego państwa prawa urzeczywistniającego zasady sprawiedliwości społecznej, w wyniku czego Prezydentowi RP przedstawiono wnioski o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Okręgowego w K. sędziów wskazanych w pkt. 1 zaskarżonej uchwały, a nie wniosek skarżącej A. S.;

b) art. 45 ust. 1 Konstytucji RP poprzez bezzasadne przyjęcie, że Krajowa Rada Sądownictwa może przedstawić Prezydentowi wnioski tylko tylu kandydatów, ile jest wolnych miejsc sędziowskich, co skutkowało nieprzedstawieniem wniosku Skarżącej.

Skarżąca wniosła również o wzięcie przez Sąd Najwyższy pod rozwagę z urzędu wszystkich okoliczności prowadzących do nieważności postępowania, na podstawie art. 398²¹ k.p.c. w zw. z art. 44 ust. 3 ustawy o KRS oraz w zw. z art. 378 § 1 k.p.c.

Wskazując na powyższe zarzuty, A. S. wniosła o uchylenie zaskarżonej uchwały w pkt. 1 w całości oraz w pkt. 2 w zakresie nieprzedstawienia Prezydentowi RP wniosku nominacyjnego dotyczącego jej osoby. Sprawa została zarejestrowana w Sądzie Najwyższym pod sygn. akt I NO 156/19.

Pismem z 8 czerwca 2019 r. odwołanie od ww. uchwały złożył A. L., zaskarżając ją w zakresie pkt. 1 obejmującym przedstawienie Prezydentowi RP wniosków o powołanie uczestników postępowania: K. K., K. K., P. K., B. Ł., P. P., D. R., M. W. oraz A. Z. do pełnienia urzędu na stanowiska sędziego sądu okręgowego w Sądzie Okręgowym w K., oraz w pkt. 2 w zakresie obejmującym nieprzedstawienie Prezydentowi RP wniosku o powołanie A. L.

Zaskarżonej uchwale A. L. zarzucił:

1) naruszenie art. 35 ust. 3 ustawy o KRS, przez jego błędne zastosowanie, polegające na przyjęciu, że przepis ten ma zastosowanie przy przygotowaniu przez

zespół członków Krajowej Rady Sądownictwa stanowiska w przedmiocie rozpatrzenia i oceny na posiedzeniu Rady kandydatów oraz że ma zastosowanie przy rozpatrywaniu przez Radę kandydatur do pełnienia urzędu na stanowiska sędziego sądu okręgowego w Sądzie Okręgowym w K., zgłoszonych na podstawie obwieszczenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 5 marca 2018 r., opublikowanego w Monitorze Polskim z dnia 8 marca 2018 r. pod poz. 274, a więc przed wejściem w życie tego przepisu w dniu 27 lipca 2018 r.;

2) naruszenie art. 35 ust. 3 ustawy o KRS, przez jego błędną wykładnię, polegającą na przyjęciu, że przepis ten statuuje normę upoważniającą Radę do rozpatrzenia indywidualnych spraw dotyczących powołania do pełnienia urzędu na wolnych stanowiskach sędziowskich mimo braku dokumentu w postaci oceny właściwego zgromadzenia ogólnego sędziów, podczas gdy adresatem normy statuowanej przez ten przepis jest jedynie zespół członków Rady, a jej treścią – jedynie upoważnienie zespołu do opracowania listy rekomendowanych kandydatów w przypadku braku dokumentu w postaci oceny właściwego zgromadzenia ogólnego sędziów;

3) naruszenie art. 33 ust. 1 ustawy o KRS w zw. z art. 58 § 2 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (t.j. Dz.U. 2020, poz. 365 ze zm.), przez zaniechanie wszechstronnego rozważenia sprawy i błędne ustalenie, że uchwałą nr I Zgromadzenia Przedstawicieli Sędziów Apelacji (...) z dnia 14 stycznia 2019 r. jedynie „wstrzymano się od uczestniczenia w procedurze powoływania sędziów na wakujące [...] stanowiska sędziowskie” oraz „odstąpiono od opiniowania zgłaszających się na te stanowiska kandydatów”, mimo, że w uchwale tej zaznaczono, że odstąpienie od opiniowania kandydatów następuje „do czasu rozstrzygnięcia wątpliwości co do prawnego umocowania Rady”, wskazanych w treści uchwały;

4) naruszenie art. 58 § 2 i 4 ustawy Prawo o ustroju sądów powszechnych, przez ich niezastosowanie, polegające na rozpatrzeniu kandydatur na wolne stanowiska sędziowskie w Sądzie Okręgowym w K. mimo nieprzedstawienia Krajowej Radzie Sądownictwa przez Prezesa Sądu Apelacyjnego w (...) uchwały Zgromadzenia Przedstawicieli Sędziów Apelacji (...), opiniującej Kandydatów oraz

mimo niezaopiniowania Kandydatów przez Zgromadzenie Przedstawicieli Sędziów Apelacji (...);

5) naruszenie art. 33 ust. 1 ustawy o KRS, przez zaniechanie wszechstronnego rozważenia sprawy, polegające na pominięciu całokształtu okoliczności sprawy, określających stopień spełnienia przez kandydaturę Skarżącego ocenianych łącznie kryteriów wyboru, uzasadniających przedstawienie Prezydentowi RP wniosku o jego powołanie na stanowisko sędziego sądu okręgowego w Sądzie Okręgowym w K.;

6) naruszenie art. 33 ust. 1 i art. 35 ust. 2 pkt 1 i 2 ustawy o KRS, przez zaniechanie wszechstronnego rozważenia sprawy oraz przekroczenie granic swobodnej oceny kandydatów, polegające na pominięciu zasadniczego znaczenia kryterium oceny kwalifikacji oraz nierównomiernym zastosowaniu wobec Skarżącego oraz kandydatów (imiennie wskazanych w odwołaniu), tych samych kryteriów oceny;

7) naruszenie art. 42 ust. 1 ustawy o KRS, przez:

a) zaniechanie wskazania konkretnych okoliczności, z powodu których przyznano mniejsze znaczenie kryterium oceny właściwego kolegium sądu;

b) zaniechanie wskazania konkretnych okoliczności, z powodu których w przypadku M. W. przyznano mniejsze znaczenie kryterium oceny kwalifikacji sporządzonej przez sędziego opiniującego;

c) zaniechanie wskazania, w przypadku których kandydatów Rada uznała za „usprawiedliwione skorzystanie z innych kryteriów ustawowych celem wyłonienia najlepszych” oraz zaniechanie wskazania, z jakich konkretnie „innych kryteriów” Rada skorzystała w przypadku tych kandydatów;

d) zaniechanie wskazania konkretnych okoliczności – relewantnych z perspektywy zastosowanych i łącznie ocenianych kryteriów wyboru określonych w art. 35 ust. 2 pkt 1 i 2 ustawy o KRS – z powodu których uznano, że rekomendowani kandydaci spełniają te kryteria w wyższym stopniu niż Skarżący.

Wskazując na powyższe zarzuty, A. L. wniósł o uchylenie uchwały w zaskarżonej części. Sprawa została zarejestrowana w Sądzie Najwyższym pod sygn. akt I NO 157/19.

Pismem z 5 czerwca 2019 r. odwołanie od ww. uchwały złożyła M. G., reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika. Zaskarżonej uchwale Skarżąca zarzuciła:

I. na podstawie art. 398³ § 1 pkt 1 w zw. z art. 398⁴ § 1 pkt 2 k.p.c. w zw. z art. 44 ust. 3 ustawy o KRS naruszenie prawa materialnego poprzez niewłaściwe zastosowanie:

1) art. 2, art. 32 ust. 1 i 2 oraz art. 60 Konstytucji RP w zw. z art. 33 ust. 1 oraz art. 35 ust. 1 i ust. 2 pkt 1 i 2 ustawy o KRS, art. 3 ust. 1 pkt 2 ustawy o KRS, polegające w szczególności na: a) nieuwzględnieniu tego, że Rzeczpospolita Polska jest demokratycznym państwem prawnym, urzeczywistniającym zasady sprawiedliwości społecznej, co skutkowało brakiem wszechstronnego rozpatrzenia i oceny kandydatury Skarżącej w sposób respektujący standardy charakterystyczne dla organów demokratycznego państwa prawnego; b) naruszeniu zasady równości wszystkich wobec prawa i równego traktowania wszystkich przez władze publiczne oraz zakazu dyskryminacji w życiu politycznym, społecznym lub gospodarczym z jakiegokolwiek przyczyny poprzez przyjęcie odmiennych i dyskryminujących standardów oceny względem Skarżącej; c) naruszeniu zasady, iż obywatele korzystający z pełni praw publicznych mają prawo dostępu do służby publicznej na jednakowych zasadach, poprzez nieprzestrzeganie przez KRS jednolitych kryteriów oceny kandydatów uczestniczących w procedurach naboru na wolne stanowisko sędziego;

2) art. 3 ust. 1 pkt 1 w zw. z art. 33 ust. 1 oraz art. 35 ust. 2 ustawy o KRS poprzez nieuwzględnienie w stosunku do Skarżącej okoliczności i dokumentów wskazujących na jej kwalifikacje, a zatem sprzeczną z prawem, dowolną oraz sprzeczną ze zgromadzonym materiałem dowodowym ocenę kandydatury Skarżącej na stanowisko sędziowskie i w konsekwencji podjęcie uchwały dowolnej w stopniu rażącym, postanawiającej o nieprzedstawieniu Prezydentowi RP wniosku o powołanie Skarżącej do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Okręgowego w K. i zarazem o przedstawieniu kandydatów o kwalifikacjach niższych od Skarżącej, co stanowi m.in. przejaw dyskryminacji Skarżącej;

3) art. 33 ust. 1 i art. 35 ust. 2 ustawy o KRS poprzez przekroczenie przez KRS granic swobodnego, racjonalnego uznania, w konsekwencji brak

wszechstronnego rozważenia wszystkich okoliczności sprawy na podstawie udostępnionej dokumentacji, co wyraża się dokonaniu oceny w oparciu o niejednakowe kryteria dla wszystkich uczestniczących w konkursie na wolne stanowisko sędziowskie, poprzez pominięcie w przypadku Skarżącej okoliczności istotnych z punktu widzenia przyjętych przez KRS kryteriów oceny wskazanych w art. 35 ust. 2 pkt 1 i 2 ustawy o KRS, które wskazywały, że jej kandydatura odpowiada tym kryteriom w stopniu wyższym, aniżeli niektóre inne kandydatury osób, w odniesieniu do których uchwała postanawia o przedstawieniu Prezydentowi RP wniosku o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Okręgowego w K., a zatem podjęcie uchwały w oparciu o pozaustawowe kryterium doboru kandydatów;

4) art. 15 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej i art. 41 ust. 1 Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej, ustanawiających – w nawiązaniu do art. 2 Traktatu o Unii Europejskiej – zasadę otwartości i przejrzystości organów Państwa Członkowskiego UE, podczas gdy postępowanie przeprowadzone w przedmiocie przedstawienia Prezydentowi RP kandydatur na wolne stanowiska sędziowskie w Sądzie Okręgowym w K. przeczyło zasadzie otwartości i transparentności działania organu ją przeprowadzającego, tj. KRS, jako że zarówno sposób procedowania Rady – tak w zespole członków KRS zwanego zespołem opiniującym, jak i w składzie plenarnym – jak również kryteria przyjęte przez Radę za podstawę decyzji, były nieprzejrzyste i różniły się w stosunku do poszczególnych kandydatów;

II. na podstawie art. 398³ § 1 pkt 2 w zw. z art. 398⁴ § 1 pkt 2 k.p.c. w zw. z art. 44 ust. 3 ustawy o KRS naruszenie przepisów postępowania, które to uchybienie mogło mieć istotny wpływ na wynik sprawy:

1) art. 33 ust. 1 w zw. z art. 35 ust. 1-3 ustawy o KRS w zw. § 9 ust. 4 załącznika do uchwały nr 265/2017 Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 12 września 2017 r. w sprawie Regulaminu Krajowej Rady Sądownictwa poprzez: a) dokonanie oceny kandydatury Skarżącej na dzień 7 maja 2019 r. bez dochowania obowiązku wszechstronnego rozważenia okoliczności sprawy i bez wnikliwego zbadania materiałów sprawy udostępnionych Radzie oraz dokonanie tej oceny w sposób dowolny oraz niezgodnie ze zgromadzonym materiałem, z pominięciem rzetelnej

oceny kwalifikacji Skarżącej i konkurujących z nią kandydatów, z przekroczeniem granic swobodnej oceny materiałów, co skutkowało przedstawieniem w uchwale Prezydentowi RP wniosków o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku Sędziego Sądu Okręgowego w K. innych kandydatów, a nie Skarżącej; b) brak rozpatrzenia zgłoszonych kandydatur w oparciu o jednakowe dla wszystkich osób uczestniczących w konkursie kryteria oceny kandydatów na wolne stanowisko sędziowskie; c) brak porównania i omówienia na posiedzeniu w dniu 7 maja 2019 r. ocenianych kandydatur w oparciu o jednolite dla wszystkich osób uczestniczących w konkursie kryteria, a także niezastosowanie wobec Skarżącej części ustawowych kryteriów oceny kandydatur; d) brak poinformowania członków KRS o wnioskach zespołu obradującego w dniu 6 maja 2019 r. oraz wynikach jego głosowania odnośnie kandydatury Skarżącej mimo, że tego rodzaju informacje zostały każdorazowo przedstawione po prezentacji każdego z 47 pozostałych kandydatów, co miało wpływ na wynik głosowania;

2) art. 42 ust. 1 ustawy o KRS poprzez sporządzenie uzasadnienia uchwały w części dotyczącej kandydatury Skarżącej i niektórych innych kandydatur w sposób uniemożliwiający poznanie rzeczywistych motywów podjęcia uchwały, zatem w sposób uniemożliwiający jej kontrolę, co uniemożliwia odniesienie się do całości przesłanek, na podstawie których Rada uznała, że kandydatura Skarżącej jest mniej wartościowa od kandydatury tych osób, w stosunku do których zaskarżoną uchwałą przedstawiono Prezydentowi RP wnioski o powołanie ich do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Okręgowego w K.;

3) art. 42 ust. 1 ustawy o KRS poprzez niewyjaśnienie powodów i niewskazanie jakichkolwiek przyczyn, dla których KRS przyjęła, że Skarżąca nie spełniła – przeciwnie aniżeli wybrani kandydaci – ocenianych łącznie, kryteriów wyboru wymienionych w art. 35 ust. 2 pkt 1 i 2 ustawy o KRS.

Biorąc pod uwagę powyższe zarzuty, M. G. wniosła o uchylenie zaskarżonej uchwały w takiej części, w jakiej nie stała się ona – zgodnie z art. 43 ust. 2 ustawy o KRS – prawomocna. Sprawa została zarejestrowana w Sądzie Najwyższym pod sygn. akt I NO 158/19.

Pismem z 7 czerwca 2019 r. odwołanie od ww. uchwały złożył J. A., zaskarżając ją w zakresie pkt. 1 – w całości, a pkt. 2 – w części dotyczącej

nieprzedstawienia Prezydentowi RP wniosku o jego powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu okręgowego w Sądzie Okręgowym w K.

Zaskarżonej uchwale J. A. zarzucił:

1. naruszenie prawa procesowego, tj. art. 42 ust. 1 ustawy o KRS przez niedostateczne wyjaśnienie motywów uchwały, dla których Krajowa Rada Sądownictwa uznała kandydaturę Skarżącego za gorszą od kandydatur, co do których podjęła decyzję o przedstawieniu wniosku o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu okręgowego;

a w przypadku nie podzielenia powyższego zarzutu:

2. naruszenie prawa materialnego, tj. art. 35 ust. 2 ustawy o KRS, poprzez dokonanie oceny zgłoszonych kandydatur z pominięciem kryterium oceny kwalifikacji kandydatów i ustalenie kolejności kandydatów przez zespół oceniający, a następnie Krajową Radę Sądownictwa, jedynie w oparciu o kryterium doświadczenia zawodowego (stażu pracy, pełnienia funkcji w sądzie i orzekania w ramach delegacji);

3. naruszenie prawa materialnego, tj. art. 3 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy o KRS w zw. z art. 32 ust. 1 i art. 60 Konstytucji RP, polegające na dokonaniu oceny kandydatury Skarżącego bez dochowania obowiązku wszechstronnego rozważenia wszelkich okoliczności sprawy na podstawie udostępnionej dokumentacji oraz nieokreśleniu, niewskazaniu i nierozpatrzeniu zgłoszonej kandydatury w oparciu o jasne i jednakowe dla wszystkich uczestników kryteria oceny kandydatów na wolne stanowiska sędziowskie i w konsekwencji tegoż – niedochowanie wyrażonej w art. 32 ust. 1 Konstytucji RP zasady, iż wszyscy mają prawo do równego traktowania przez władze publiczne oraz zawartej w art. 60 Konstytucji RP zasady, że wszyscy obywatele polscy korzystający z pełni praw publicznych mają prawo dostępu do służby publicznej na jednakowych zasadach.

Wskazując na powyższe zarzuty, J. A. wniósł o uchylenie zaskarżonej uchwały w pkt. 1 w całości oraz w pkt. 2 co do jego osoby. Sprawa została zarejestrowana w Sądzie Najwyższym pod sygn. akt I NO 159/19.

Pismem z 7 czerwca 2019 r. odwołanie od ww. uchwały złożyła K. W., zaskarżając ją w zakresie pkt. 1 – w całości, a pkt. 2 co do nieprzedstawienia

Prezydentowi RP wniosku o jej powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu okręgowego w Sądzie Okręgowym w K.

Zaskarżonej uchwale K. W. zarzuciła naruszenie:

1) art. 2, art. 32 i art. 60 Konstytucji RP poprzez niezastosowanie przy ocenie kandydatów na stanowisko sędziego Sądu Okręgowego w K. reguł i kryteriów awansu, które odpowiadałyby zasadom równego dostępu do służby publicznej, równego traktowania, zakazowi dyskryminacji oraz zasadom demokratycznego państwa prawa, urzeczywistniającego zasady sprawiedliwości społecznej, które to naruszenie ma wpływ na wynik postępowania,

2) art. 58 § 2 ustawy Prawo o ustroju sądów powszechnych poprzez przedstawienie kandydatur bez opinii Zgromadzenia Ogólnego Sędziów Sądu Apelacyjnego w (...),

3) art. 33 ust. 1 w zw. z art. 35 ust. 2 pkt 1 i 2 ustawy o KRS poprzez dokonanie oceny kandydatów bez dochowania obowiązku wszechstronnego rozważenia wszystkich okoliczności sprawy na podstawie udostępnionej dokumentacji, niezastosowanie przejrzystych, jednolitych i sprawiedliwych kryteriów, a także przekroczenie granic swobodnej oceny kandydatów z zastosowaniem kryteriów ustawowych, które to naruszenie polegało na pominięciu okoliczności, iż Skarżąca uzyskała pełne poparcie Kolegium Sądu Apelacyjnego w (...), posiada długoletnie doświadczenie zawodowe, ukończone studia podyplomowe, wiedzę prawniczą, stale podwyższaną poprzez uczestnictwo w szkoleniach zawodowych, a nadto że opinia kwalifikacyjna sporządzona przez sędziego wizytatora dotycząca pracy Skarżącej jest pozytywna.

Biorąc pod uwagę powyższe zarzuty, K. W. wniosła o uchylenie uchwały i jej zmianę polegającą na przedstawieniu wniosku o powołanie Skarżącej do pełnienia urzędu sędziego sądu okręgowego bądź przekazanie sprawy Krajowej Radzie Sądownictwa celem dokonania ponownej oceny uwzględniającej kryteria o jakich mowa w art. 33 ust. 1 w zw. z art. 35 ust. 2 pkt 1 i 2 ustawy o KRS. Sprawa została zarejestrowana w Sądzie Najwyższym pod sygn. akt I NO 160/19.

Przewodniczący Krajowej Rady Sądownictwa wniósł odpowiedzi na odwołania odpowiednio: pismami z 26 czerwca 2020 r. w sprawach: I NO 157/19 i I NO 158/19; pismami z 28 czerwca 2020 r. w sprawach: I NO 156/19 i I NO 159/19;

natomiast pismem z 22 lipca 2019 r. w sprawie I NO 160/19. W odniesieniu do odwołań złożonych w sprawach: I NO 156/19, I NO 157/19, I NO 159/19 oraz I NO 160/19, Przewodniczący KRS wniósł o ich oddalenie jako niezasadnych. W odpowiedzi na odwołanie w sprawie I NO 158/19 Przewodniczący KRS wniósł o odrzucenie odwołania z uwagi na brak spełnienia wymagań formalnych przewidzianych dla tego środka zaskarżenia, polegających na braku wskazania zakresu zaskarżenia oraz zakresu żądania odwołania.

W replice na ww. odpowiedź na odwołanie (pismo z 21 października 2019 r.), skarżąca M. G., reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika, wniosła o oddalenie wniosku o odrzucenie jej odwołania jako całkowicie bezpodstawnego oraz podtrzymała zgłoszone dotychczas wnioski i zarzuty.

Pismem z 23 października 2019 r. M. G., reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika, wniosła o uzupełnienie akt sprawy przez załączenie opinii dotyczącej Skarżącej, sporządzonej przez sędziów XIX Wydziału Gospodarczego Odwoławczego Sądu Okręgowego w K.

W związku z dodaniem do treści ustawy o KRS z dniem 14 lutego 2020 r. art. 44 ust. 2a ustawy o KRS, na mocy którego wszystkie odwołania wniesione przez uczestników tego samego postępowania podlegają łącznemu rozpoznaniu i rozstrzygnięciu w toku jednego postępowania przed Sądem Najwyższym, postanowieniami z 2 czerwca 2020 r., I NO 157/19, I NO 159/19 i I NO 160/19 oraz postanowieniem z 3 czerwca 2020 r., I NO 158/19, Sąd Najwyższy połączył sprawy o podanych sygn. akt ze sprawą o sygn. akt I NO 156/19 celem ich łącznego rozpoznania i rozstrzygnięcia pod sygn. akt I NO 156/19.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Po rozpoznaniu połączonych spraw uznać należało za zasadne odwołanie A. S.. Na uwzględnienie nie zasługiwały odwołania A. L., J. A. i K. W., natomiast odwołanie M. G. zostało odrzucone.

Zgodnie z art. 44 ust. 1 zd. 1 ustawy o KRS, uczestnik postępowania może odwołać się do Sądu Najwyższego z powodu sprzeczności uchwały KRS z prawem, o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej.

Ustanowienie trybu odwoławczego do Sądu Najwyższego od uchwał KRS sprawia, że przedmiot postępowania w kwestii oceny kandydata i przedstawienia wniosku o jego powołanie na stanowisko sędziego ma charakter sprawy w rozumieniu art. 45 ust. 1 Konstytucji RP (tak wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 27 maja 2008 r., SK 57/06), która powinna podlegać kontroli sądowej w zakresie właściwym tego rodzaju sprawom, tj. pod kątem legalności i przestrzegania stosownych procedur prawnych oraz poszanowania praw obywateli, w tym wynikających z art. 2, art. 32 ust. 1 i art. 60 Konstytucji RP, zasad równego dostępu do służby publicznej, równego traktowania oraz demokratycznego państwa prawa urzeczywistniającego zasady sprawiedliwości społecznej.

Nie ulega wątpliwości konkursowy charakter procedury wyboru na urząd sędziego przez Krajową Radę Sądownictwa, która ma prowadzić do wyłonienia najlepszego kandydata (kandydatów). Z dotychczasowej, jednolitej linii orzeczniczej wynika, że zakres kognicji Sądu Najwyższego w przedmiocie oceny uchwał Krajowej Rady Sądownictwa obejmuje wyłącznie badanie, czy uchwała nie pozostaje w sprzeczności z prawem. Natomiast Sąd Najwyższy nie ma kompetencji do merytorycznego oceniania sprawy rozstrzygniętej w uchwale (por. wyroki Sądu Najwyższego: z 20 października 2009 r., III KRS 13/09; z 5 sierpnia 2011 r., III KRS 10/11; z 15 maja 2013 r., III KRS 197/13). Badaniu podlega zatem, co do zasady, jedynie procedura podjęcia uchwały, a nie przesłanki, które zadecydowały o jej treści. Oznacza to, że Sąd Najwyższy nie ma kompetencji do merytorycznego rozpatrywania kandydatur na urząd sędziego.

Zatem w przypadku dochowania przez Radę procedur ustawowych, Sąd Najwyższy nie może dokonywać oceny dlaczego te, a nie inne kryteria, miały charakter decydujący o danym rozstrzygnięciu. W szczególności, jeżeli w zakresie poszczególnych kryteriów i ich całościowej ocenie poszczególni kandydaci nie wykazują różnic, które mogłyby uzasadniać przyjęcie naruszenia procedury lub przekroczenie granic swobodnego uznania (wyrok Sądu Najwyższego z 7 listopada 2016 r., III KRS 27/16). Sąd Najwyższy nie może zastępować KRS w wyborze najlepszych kandydatów, gdyż nie ma kompetencji do merytorycznego rozpatrywania kwalifikacji kandydata na sędziego (wyrok Sądu Najwyższego z 24 września 2014 r., III KRS 43/14). W orzecznictwie wskazuje się, że kontrola

Sądu Najwyższego obejmuje w szczególności ocenę, czy Rada w odniesieniu do wszystkich uczestników procedury nominacyjnej (kandydatów do objęcia wakującego stanowiska sędziowskiego) zastosowała przejrzyste, jednolite i sprawiedliwe kryteria selekcyjne (wyrok Sądu Najwyższego z 13 lipca 2017 r., III KRS 17/17).

Działając w tak określonych ramach swej kognicji, Sąd Najwyższy stwierdza, że nie wszystkie elementy procedury konkursowej na dwadzieścia dwa stanowiska sędziego sądu okręgowego w Sądzie Okręgowym w K. ogłoszonej w M.P. 2018, poz. 274 mogą ostać się w obrocie prawnym. W szczególności sporządzone uzasadnienie zaskarżonej uchwały KRS z 7 maja 2019 r., nr (...)/2019, nie pozwala w pewnych wypadkach na jednoznaczne i precyzyjne stwierdzenie jakimi względami kierowała się Rada w zakresie wyboru niektórych kandydatów. W tym aspekcie KRS naruszyła przepisy postępowania, co skutkowało wyeliminowaniem uchwały w punkcie pierwszym – co do wniosku o powołanie M. W. oraz w punkcie drugim – co do wniosku o niepowołanie (nieprzedstawienie Prezydentowi RP) A. S. Dlatego w zakresie tego odwołania za zasadne należało uznać zarzuty naruszenia art. 33 ust. 1, art. 35 ust. 1 i 2 oraz częściowo art. 42 ustawy o KRS. W pozostałym zakresie w odniesieniu do odwołań A. L., J. A. i K. W., zarzuty te należało uznać za niezasadne.

Zasadny okazał się zarzut dotyczący rekomendacji sędziego M. W.. Kandydat ten uzyskał negatywną ocenę kwalifikacji sędziego sporządzoną przez wizytatora ds. cywilnych – SSO M. R. W opinii tej stwierdzono, że M. W. spełnia wymogi formalne, uprawniające do ubiegania się o stanowisko sędziego sądu okręgowego. Osiągnął bardzo dobre wyniki ilościowe, załatwiając w okresie objętym oceną więcej spraw niż sędziowie w wydziale. Zaznaczono przy tym, że wyniki te nie idą jednak w parze ze stabilnością orzecznictwa, która jest istotnym kryterium oceny jakości merytorycznej pracy sędziego. Stabilność orzecznictwa M. W. jest znacznie niższa niż średnia wydziału i okręgu. W opinii stwierdzono *expressis verbis*, że „stabilność orzecznictwa kandydata była w okresie objętym oceną blisko dwukrotnie niższa niż średnia wydziału i okręgu i wyniosła 33,7%” (s. 7 opinii SSO M. R. z 31 października 2018 r.). Analiza przyczyn uchylenia lub zmiany wyroków w ocenie opiniującej pozwoliła na ocenę, że są to uchybienia

poważne (m.in. wady powodujące nieważność postępowania). Ze wskazanych przyczyn, mimo bardzo dobrej sprawności postępowania i wyników ilościowych opiniująca nie zarekomendowała kandydatury M. W. na stanowisko sędziego Sądu Okręgowego i oceniła ją negatywnie.

Sędzia M. W. wniósł następnie uwagi do oceny kwalifikacyjnej SSO M. R., podnosząc, że posiada bardzo dobre wyniki ilościowe oraz trudne warunki pracy związane m.in. z brakiem pomocy asystenckiej. Druga z przedłożonych Radzie opinii nt. M. W. była pozytywna (opinia SSO M. K. z 30 sierpnia 2018 r.). Doceniając osiągnięcia sędziego M. W. jeżeli chodzi o ilość rozpoznanych spraw, która jest imponująca na tle innych kandydatów, nie można tracić z pola widzenia, że istotne jest aby rozpoznawane sprawy cechowały się stabilnością wydanego orzeczenia i nie były uchylane w toku instancji, co wydłuża postępowanie w wypadku uchYLENIA orzeczenia. W sytuacji znacznego obciążenia referatu, jakość orzecznictwa powinna mieć pierwszorzędne znaczenie, nawet kosztem ilości załatwianych spraw.

Sąd Najwyższy przychylił się do poglądu, że w przypadku ubiegania się przez kilka osób o jedno stanowisko sędziowskie, wskazane jest wyjaśnienie przez KRS w uzasadnieniu uchwały sytuacji poszczególnych kandydatów na tle zastosowanych przez Radę kryteriów oceny. W orzecznictwie aktualny pozostaje pogląd, iż treść uzasadnienia stanowi obok ustawowych kryteriów oceny kandydatów na sędziów gwarancję poszanowania konstytucyjnego prawa do równego dostępu do służby publicznej. Wobec tego konieczne staje się wskazanie powodów, które przesądziły o odmowie rekomendacji danego kandydata i pozwoliły na weryfikację, czy przyjmowane przez Radę kryteria oceny są racjonalne i zasadne. Za niewystarczające uznaje się samo zapewnienie o zasadności podjętej przez Radę decyzji (wyrok Sądu Najwyższego z 1 lipca 2019 r., I NO 70/19).

Przyjmuje się, że wobec zasadniczego braku hierarchii ustawowo przyjętych przymiotów, jakimi powinna odznaczać się osoba ubiegająca się o dane stanowisko sędziowskie, decydujące znaczenie ma ocena całościowa, wynikająca z łącznego zastosowania tych przesłanek. Z drugiej jednak strony, w sytuacji, gdy wyboru dokonano pomiędzy uczestnikami postępowania o zbliżonych predyspozycjach do powołania na wolne stanowisko sędziowskie, konieczne staje się wyjaśnienie

motywów, jakie zadecydowały o wyniku konkursu (zob. wyrok Sądu Najwyższego z 7 marca 2019 r., I NO 2/19).

W powyższym względzie należy przyznać rację skarżącej A. S., że uzasadnienie zaskarżonej uchwały nie spełnia powyższego wymogu. Skuteczność powołania się przez tę Odwołującą się na naruszenie art. 42 ust. 1 ustawy o KRS wynika z tego, że w żadnym z kryteriów podanych przez Radę A. S. nie osiągnęła „wyniku” gorszego od M. W., a mimo to właśnie on otrzymał rekomendację KRS. Co istotne, taki rezultat postępowania konkursowego nie został w sposób skuteczny uargumentowany przez Radę. Nie jest wystarczającym samo wskazanie w uchwale, że „przy podejmowaniu decyzja Krajowa Rada Sądownictwa kierowała się ocenami kwalifikacyjnymi oraz doświadczeniem zawodowym kandydatów” (s. 29 uzasadnienia uchwały). W obu tych kryteriach A. S. osiągnęła znacznie lepsze „wyniki” od M. W. Jej jednoznacznie pozytywną ocenę kwalifikacyjną należy skonfrontować z negatywną oceną podanego kandydata, który funkcje sędziowskie (asesorskie) pełni od 1 lutego 2005 r., a więc także krócej od A. S. (powołanie Odwołującej się na stanowisko asesora nastąpiło 1 sierpnia 2002 r.). Biorąc to pod uwagę, stwierdzić należy, kandydatura A. S., oceniana przez pryzmat wymogów ustawowych, nie odstaje od poziomu, który reprezentują rekomendowani kandydaci, w tym zwłaszcza M. W. a wręcz stanowi z naddatkiem spełnienie kryteriów ustawowych i konkursu w porównaniu z pozostałymi kandydatami, w szczególności rekomendowanymi. W konsekwencji w niniejszej sprawie, w tym zakresie doszło do podjęcia zaskarżonej uchwały z naruszeniem prawa. Materiał zebrany w sprawie nie koresponduje bowiem z treścią uzasadnienia zaskarżonej uchwały.

Pozostałe odwołania nie mogą natomiast zostać uznane za zasadne, ponieważ nie wykazano w nich by Rada naruszyła prawo, wychodząc poza zakres swobodnego uznania. Analiza treści uzasadnień złożonych środków zaskarżenia wskazuje, że A. L., J. A. oraz K. W. negują wyniki oceny niektórych kandydatur w zestawieniu ze swoimi ocenami subiektywnymi. Kandydatury te niewątpliwie bardzo dobre są porównywalne z kandydaturami rekomendowanymi. Jakkolwiek mają oni prawo do takiej oceny, to jednak uprawnieniem KRS, którego źródłem jest Konstytucja RP i ustawa, jest podejmowanie decyzji w przedmiocie finalnej oceny i

wyboru zgłoszonych na dane stanowisko sędziowskie kandydatów. Żaden organ, w tym Sąd Najwyższy, nie może KRS w tej kompetencji zastępować, a rola kontrolna tego Sądu musi być ograniczona jedynie do kwestii zgodności uchwały z prawem, co *expressis verbis* wynika z treści art. 44 ust. 1 ustawy o KRS. Samo subiektywne poczucie pokrzywdzenia nie stanowi więc podstawy odwołania od uchwały o nieprzedstawieniu Prezydentowi RP wniosku o powołanie na wolne stanowisko sędziowskie (zob. m.in. wyrok Sądu Najwyższego z 17 marca 2016 r., III KRS 5/16).

We wskazanym kryterium doświadczenia zawodowego ani A. L., ani J. A. nie wykazali, aby byli kandydatami „lepszymi” od tych, którzy uzyskali rekomendację Rady. I tak, choćby w zestawieniu z kwestionowaną w odwołaniach kandydaturą M. W., obaj Odwołujący się nie posiadają większego doświadczenia zawodowego. A. L. oraz J. A. pełnią funkcje sędziowskie (asesorskie) od 2005 r., podobnie jak M. W. Z kolei K. W. wskazała w swym odwołaniu, że Rada naruszyła w jej przypadku zasady równego dostępu do służby publicznej, równego traktowania, zakaz dyskryminacji oraz zasadę demokratycznego państwa prawnego, nie wykazała jednak na czym te uchybienia miałyby polegać. Przypomnieć należy w tym miejscu, że Sąd Najwyższy w sprawach z zakresu odwołań od uchwał KRS związany jest granicami odwołania.

Sąd Najwyższy stwierdza, że trzy omówione wyżej kandydatury – A. L., J. A. oraz K. W. – jakkolwiek bardzo dobre, mogły zostać uznane za Radę w tym konkretnym konkursie za niewystarczające do udzielenia im rekomendacji. Na tle tych kandydatur ocena A. S. wypada zdecydowanie lepiej w konfrontacji z podanymi przez KRS kryteriami a z uzasadnienia zaskarżonej uchwały nie wynika dlaczego jej kandydatura nie została rekomendowana, przy zastosowaniu jednakowych kryteriów dla wszystkich kandydatów i dlatego to jej odwołanie zostało uwzględnione.

W tym miejscu wskazać należy, że kwestia wyboru kandydata pozostaje poza kompetencją Sądu Najwyższego i może być oceniona wyłącznie przez Radę. Rolą Sądu Najwyższego nie jest wybór najlepszego kandydata, lecz wyłącznie weryfikacja, czy nie doszło do podjęcia uchwały z naruszeniem prawa, w sposób który miał wpływ na wynik sprawy. Biorąc pod uwagę brak precyzji w uzasadnieniu,

a także wynikające z niego oparcie wyboru rekomendowanych kandydatów wyłącznie na stwierdzeniu, że spełniają oni oceniane łącznie kryteria wyboru wymienione w art. 35 ust. 2 pkt 1 i 2 ustawy o KRS, podczas gdy pozostali (w tym skarżący A. S.) nie wypełniają ich w stopniu wyższym niż ci pierwsi, uznać należy, że w niniejszej sprawie naruszenie takie miało miejsce. Nie sposób wywnioskować z niego, jakie kryteria *de facto* i *de iure* miały decydujące znaczenie przy dokonywaniu wyboru rekomendowanych kandydatów. Wobec tego uzasadnienie uchwały nie spełnia swojej roli. Odwołująca się A. S., jak i Sąd Najwyższy, nie są w stanie ustalić i zweryfikować, dlaczego nie została wybrana oraz z jakich przyczyn, zwłaszcza w kontekście wyboru M. W., którego „pokonuje” ona w obu wskazanych kryteriach wyboru (opinie kwalifikacyjne i staż zawodowy). W uzasadnieniu w szczególności brak wskazania wobec tej kandydatki, cech ją dyskwalifikujących (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 kwietnia 2019 r., I NO 4/19).

Przechodząc do dalszych zarzutów postawionych w odwołaniach, należy przeanalizować potencjalne naruszenie art. 58 § 2 ustawy Prawo o ustroju sądów powszechnych, poprzez przedstawienie kandydatur bez zasięgnięcia opinii zgromadzenia ogólnego sędziów apelacji. Zgodnie z art. 35 ust. 2 pkt 2 ustawy o KRS w ustalaniu kolejności kandydatów na liście zespół kieruje się przede wszystkim oceną kwalifikacji kandydatów, a ponadto uwzględnia opinię kolegium właściwego sądu oraz ocenę właściwego zgromadzenia ogólnego sędziów. Natomiast stosownie do art. 35 ust. 3 ustawy o KRS – brak dokumentów, o których mowa w art. 35 ust. 2 ustawy o KRS, nie stanowi przeszkody do opracowania listy rekomendowanych kandydatów.

W świetle ww. przepisów uznać należy, że zarzut naruszenia art. 58 § 2 ustawy Prawo o ustroju sądów powszechnych jest chybiony, skoro ustawa *expressis verbis* pozwala na dalsze prowadzenie procedury konkursowej bez opinii przedstawicieli środowiska sędziowskiego. W omawianym konkursie wzięto pod uwagę zdanie (oceny) Kolegium Sądu Apelacyjnego w (...), co – w świetle stanowiska przedstawicieli apelacji (...) o wstrzymaniu się od opiniowania kandydatów – było jedynym możliwym działaniem, nie powodującym uszczerbku dla sprawnego przebiegu konkursu.

Nie można uznać za zasadny zarzut naruszenia art. 35 ust. 3 ustawy o KRS, a więc pominięcia opinii Zgromadzenia Przedstawicieli Sędziów Apelacji (...). Zgromadzenie to 14 stycznia 2019 r. podjęło uchwałę o wstrzymaniu od uczestnictwa w powoływaniu sędziów na wakujące stanowiska. Należy uznać, że Zgromadzenie nie wyraziło opinii w zakresie oceny kandydatów, nie wyraziło też swojej oceny w okresie późniejszym, co mogłoby stanowić punkt odniesienia dla oceny kandydatur. Rada nie pominęła tych ocen z własnej inicjatywy, uczyniła tak, tylko dlatego, że ich nie wyrażono i nie przedstawiono (art. 58 § 2 i 4 Prawa o ustroju sądów powszechnych, których adresatem nie jest KRS, ale podmioty i gremia zobowiązane do opiniowania). Regulacja art. 35 ust. 3 została wprowadzona ustawą z dnia 20 lipca 2018 r. o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2018, poz. 1443) i weszła w życie 27 lipca 2018 r.

Wyżej wymieniona ustawa nowelizująca w przepisach przejściowych nie przewidywała żadnych specjalnych uregulowań intertemporalnych. Wskazany przepis zgodnie z art. 24 pkt 1 tej ustawy wszedł w życie dzień po ogłoszeniu ustawy. W prawie cywilnym generalna reguła (art. 3 Kodeksu cywilnego) wyłącza możliwość stosowania prawa wstecz. W przepisach międzyczasowych dotyczących Kodeksu postępowania cywilnego należy dopatrywać się ogólnych reguł prawa intertemporalnego w dziedzinie prawa procesowego. Zmiana (nowelizacja) prawa procesowego prowadzi do tzw. bezpośredniego działania nowego prawa, co oznacza, że zmienione prawo procesowe stosuje się wprost do aktualnie podejmowanych czynności procesowych.

W związku z powyższym należy uznać, że skoro ustawa nie przewidywała reguły, że do postępowań awansowych wszczętych, a niezakończonych w chwili wejścia w życie ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe, należy przyjąć zasadę bezpośredniego działania ustawy nowej. Oznacza to, że istotne jest by w chwili podejmowania uchwały przez KRS obowiązywał art. 35 ust. 3 ustawy o KRS, co też miało miejsce w niniejszym postępowaniu, gdyż zaskarżoną uchwałę Rada podjęła 7 maja 2019 r. Dlatego KRS miał podstawy normatywne do rozpatrzenia kandydatur bez opinii zgromadzenia przedstawicieli apelacji. Należałoby przyjąć, że brak opinii (odmowa opinii) nie może pociągać dla kandydata gorszych skutków niż

opinia negatywna. Zatem gdyby nawet założyć, że brak opinii jest w najgorszym razie równy (równoważny) opinii negatywnej, to opinia negatywna nie oznacza braku możliwości oceny kandydata i przedstawienia jego kandydatury.

Na marginesie, nawet jeżeli by przyjąć pogląd odmienny, to skarżący – w tym wypadku podnoszący omawiany zarzut A. L. – musiałby wykazać, że brak opinii zgromadzenia przedstawicieli sędziów wpłynął na treść uchwały KRS. Może mieć to miejsce w sytuacji, gdyby w międzyczasie zgromadzenie wyraziło opinię, co do zgłoszonych kandydatur i byłyby one dla skarżącego korzystne. Na datę rozstrzygnięcia sprawy A. L. nie wykazał, aby taka opinia w stosunku do niego w postaci uchwały zgromadzenia przedstawicieli sędziów zapadła. Uchylenie uchwały KRS z tego powodu byłoby niecelowe, bowiem z tej przyczyny nie zmieniłoby to oceny poszczególnych kandydatur, z których żadna nie została zaopiniowana. Niewątpliwie brak opinii utrudnia Radzie porównanie kandydatur i dokonanie wyboru kandydatur najlepszych.

Nie zasługują też na uwzględnienie najdalej idące zarzuty naruszenia zasad i norm konstytucyjnych, tj. zasady demokratycznego państwa prawa (art. 2 Konstytucji RP), zasady równości (art. 32 Konstytucji RP) oraz zasady równego dostępu do służby publicznej (art. 60 Konstytucji RP) oraz art. 15 ust. 1 TFUE i art. 41 ust. 1 Karty Praw Podstawowych. Należy podkreślić, że przepisy te jako ogólne nie mogą stanowić samodzielnej podstawy wywodzenia zarzutów naruszenia prawa. Dopiero ich precyzyjne odniesienie do konkretnych uchybień może skutkować uchyleniem uchwały, których w odwołaniach nie przedstawiono.

Przechodząc dalej, Sąd Najwyższy zdecydował o odrzuceniu odwołania M. G. (sprawa pierwotnie zarejestrowana pod sygn. akt I NO 158/19) z uwagi niewypełnienia przez złożony środek zaskarżenia ustawowych wymagań formalnych (art. 398⁴ § 1 pkt 3 w zw. z art. 44 ust. 3 ustawy o KRS).

Zgodnie z art. 44 ust. 3 ustawy o KRS, do postępowania przed Sądem Najwyższym stosuje się przepisy ustawy Kodeks postępowania cywilnego o skardze kasacyjnej. Przepisu art. 87 tej ustawy nie stosuje się. Oznacza to, że konstrukcja oraz wymagania odwołania od uchwały KRS czerpią z wzorca (formuły) skargi kasacyjnej przewidzianej w procedurze cywilnej (art. 398¹ – art. 398²¹ k.p.c.).

Na mocy art. 398⁴ § 1 k.p.c. skarga kasacyjna powinna zawierać:

1) oznaczenie orzeczenia, od którego jest wniesiona, ze wskazaniem, czy jest ono zaskarżone w całości czy w części; 2) przytoczenie podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienie; 3) wniosek o uchylenie lub uchylenie i zmianę orzeczenia z oznaczeniem zakresu żądanego uchylenia i zmiany. Oprócz wymagań przewidzianych w § 1, skarga kasacyjna powinna zawierać wniosek o przyjęcie do rozpoznania i jego uzasadnienie (art. 398⁴ § 2 k.p.c.), a ponadto czynić zadość wymaganiom przewidzianym dla pisma procesowego, a w sprawach o prawa majątkowe powinna zawierać również oznaczenie wartości przedmiotu zaskarżenia. Do skargi kasacyjnej dołącza się także dwa jej odpisy przeznaczone do akt Sądu Najwyższego oraz dla Prokuratora Generalnego, chyba że sam wnioś skargę (art. 398⁴ § 3 k.p.c.). Wedle art. 398⁶ § 2 k.p.c., sąd drugiej instancji odrzuca skargę kasacyjną wniesioną po upływie terminu, skargę niespełniającą wymagań określonych w art. 398⁴ § 1, nieopłaconą oraz skargę, której braków nie usunięto w terminie lub z innych przyczyn niedopuszczalną. Sąd Najwyższy odrzuca skargę kasacyjną, która podlegała odrzuceniu przez sąd drugiej instancji, albo zwraca ją temu sądowi w celu usunięcia dostrzeżonych braków (art. 398⁶ § 3 k.p.c.).

W judykaturze i piśmiennictwie nie budzi obecnie wątpliwości, że odwołanie nie musi zawierać wniosku o przyjęcie do rozpoznania i jego uzasadnienia, a więc że nie podlega ono badaniu wstępnemu w trybie tzw. przedsądu (wyrok Sądu Najwyższego z 27 maja 2020 r., I NO 63/19; J. Sułkowski, *Ustawa o Krajowej Radzie Sądownictwa w kontekście orzecznictwa Sądu Najwyższego, Izby Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych*, Przegląd Sejmowy 2012, nr 4, s. 122-123). Natomiast pozostałe rygory formalne zastrzeżone dla skargi kasacyjnej znajdują zastosowanie w przypadku omawianego odwołania. Jak wskazuje M. Niezgódka-Medek, odwołanie „powinno spełniać pozostałe wymagania wymienione w § 1 tego artykułu dla skargi kasacyjnej (chodzi o art. art. 398⁴ k.p.c.), takie jak oznaczenie uchwały Rady, wraz ze wskazaniem, czy jest ona zaskarżona w całości, czy w części, przytoczenie podstaw odwoławczych, odpowiadających podstawom kasacyjnym, o których mowa w art. 398³ k.p.c. i ich uzasadnienie, wniosek o uchylenie uchwały lub uchylenie i zmianę uchwały z oznaczeniem zakresu żądanego uchylenia i zmiany (M. Niezgódka-Medek, *Komentarz do art. 44* [w:] M. Niezgódka-Medek, R. Pęk, *Krajowa Rada Sądownictwa. Komentarz*, LEX

2013, teza 11). Podobnie, w ocenie M. Dębskiej, odwołanie powinno odpowiadać wymogom pisma procesowego, a ponadto zawierać oznaczenie uchwały, od której jest wniesione, ze wskazaniem, czy jest ona zaskarżona w całości czy w części, przytoczenie podstaw odwołania oraz ich uzasadnienie, a także wniosek o uchylenie uchwały i przekazanie sprawy do ponownego rozpatrzenia (M. Dębska, *Ustawa o Krajowej Radzie Sądownictwa. Komentarz*, LEX 2013, komentarz do art. 44).

W świetle powyższych poglądów uznać należy, że w odwołaniu należy sformułować precyzyjnie wniosek o uchylenie lub uchylenie i zmianę orzeczenia z oznaczeniem zakresu żądanego uchylenia i zmiany (art. 398⁴ § 1 pkt 3 k.p.c.). Tego wymogu nie spełniło odwołanie M. G., w którym zawarto formułę o zaskarżeniu uchwały KRS „z powodu jej sprzeczności z prawem” i wniesiono „o jej uchylenie, w takiej części, w jakiej nie stała się ona – zgodnie z przepisem art. 43 ust. 2 ustawy o KRS – prawomocna”. Jest to brak nieusuwalny.

Wbrew twierdzeniu pełnomocnika Skarżącej, trudno przychylić się do poglądu, że ww. zakres zaskarżenia „jest w pełni czytelny i nie wymaga nadmiernego wysiłku intelektualnego w celu ustalenia materialnego i formalnego zakresu sprawy, wywołanej wniesionym odwołaniem” (s. 11 pisma z 21 października 2019 r.). Zgodnie z art. 43 ust. 2 ustawy o KRS, jeżeli uchwały obejmującej rozstrzygnięcia w przedmiocie przedstawienia wniosku o powołanie do pełnienia urzędu sędziego, nie zaskarżyli wszyscy uczestnicy postępowania, uchwała ta staje się prawomocna w części obejmującej rozstrzygnięcia o nieprzedstawieniu wniosku o powołanie do pełnienia urzędu sędziego tych uczestników postępowania, którzy nie wnieśli odwołania. Powiązanie tej regulacji z treścią art. 398⁴ § 1 pkt 3 k.p.c. nakazuje ściśle i precyzyjne określenie zakresu zaskarżenia.

Biorąc pod uwagę powyższe, w niniejszej sprawie zachodzi konieczność uchylenia punktu pierwszego zaskarżonej uchwały w zakresie dotyczącym M. W. oraz punktu drugiego w zakresie dotyczącym A. S. na podstawie przepisu art. 398¹⁵ § 1 k.p.c. w zw. z art. 44 ust. 3 ustawy o KRS. Odwołania A. L., J. A. oraz K. W. podlegają oddaleniu na podstawie art. 398¹⁴ k.p.c. w zw. z art. 44 ust. 3 ustawy o KRS, zaś odwołanie M. G. odrzuceniu na zasadzie art. 398⁶ § 3 k.p.c. w zw. z art.

44 ust. 3 ustawy o KRS.

Z wszystkich podanych powodów Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.